

การดำเนินงานรายตำบล (TSI)

ตำบลหนองแห่ย์ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ศักยภาพตำบล

ไม่สามารถอยู่รอด

อยู่รอด

ข้อมูลพื้นที่ตำบล

ตำบลหนองแห่ย์ เป็นตำบลที่แยกมาจากตำบลสันทรายน้อย เหตุที่ชื่อตำบลหนองแห่ย์ เพราะพระยารักษ์ ซึ่งเป็นกำนันคนแรก ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่บ้านหนองแห่ย์ จึงตั้งชื่อตำบลตามหมู่บ้านที่อยู่ว่า ตำบลหนองแห่ย์

มีเนื้อที่ 30.376 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 18,985 ไร่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของที่ว่าการอำเภอสันทราย ห่างจากที่ว่าการอำเภอสันทรายประมาณ 12 กิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 2 เขตเลือกตั้ง (เขตเลือกตั้งที่ 1 หมู่ที่ 1 - หมู่ที่ 6) (เขตเลือกตั้งที่ 2 หมู่ที่ 7 - หมู่ที่ 11) จำนวนประชากรทั้งสิ้น 5,685 คน ชาย 2,766 คน หญิง 2,919 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 187.15 คน/ตารางกิโลเมตร พื้นที่เกษตรส่วนใหญ่ ปลูกพืชข้าว มะม่วง ลำไย ข้าวโพด ฝรั่ง กล้วย ถั่วฝักยาว มันสำปะหลัง ถั่วลิสง พริก ผักหอม กระเทียม ประมาณ 2,484 ไร่ (อ้างอิง : แผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565)

จากการสำรวจความต้องการของชุมชน พบว่า ชุมชนมีความประสงค์ในการส่งเสริมการทำเกษตรพอเพียง และพัฒนาอาชีพเสริมด้านการเพาะเห็ด เริ่มตั้งแต่กระบวนการเพาะเห็ด การแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ การจัดทำบัญชี และด้านการตลาด ทั้งนี้เนื่องจากการเพาะเห็ดเป็นการเพาะปลูกด้านการเกษตรที่มีรอบระยะเวลาการเพาะปลูกที่สั้น และสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของพื้นที่ส่วนใหญ่ที่เป็นพื้นที่ทำการเกษตร ผสมกับความต้องการที่จะพัฒนาทักษะส่งเสริมการทำเกษตรพอเพียง และการฝึกลงมือปฏิบัติจริง

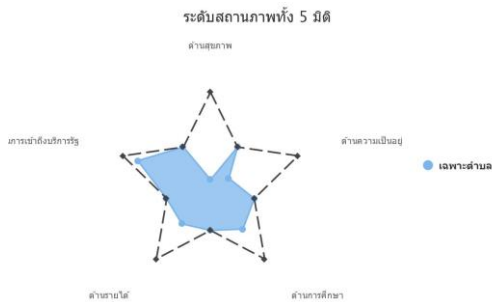
กลไกการดำเนินงาน

1. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้โดยสำรวจความต้องการของประชาชนในชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของการรวมกลุ่มอาชีพให้กับชุมชน
2. จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการทำเกษตรแบบปลอดภัย เช่น การเพาะเห็ดนางฟ้าภูฐาน การปลูกพืชผักสวนครัว
3. จัดกิจกรรมการฝึกลงมือปฏิบัติ การเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ โดยการนำเห็ดนางฟ้ามาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น ใส่อั่วเห็ด แหนมเห็ด เป็นต้นโดยได้รับความร่วมมือจากชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผลลัพธ์

1. การจ้างงาน - เกิดการจ้างงานที่ตอบสนองต่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจในพื้นที่
2. การพัฒนาทักษะ - เกิดการพัฒนาทักษะที่มีความครอบคลุมในประเด็นต่างๆ ตามปัญหาและความต้องการของคนในชุมชน
3. การยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ - สามารถสร้างการพัฒนาสัมมาชีพและมีการสร้างอาชีพใหม่ในชุมชน
4. Community Big Data - มีการจัดเก็บข้อมูลโดยบันทึกในระบบจัดเก็บข้อมูลองค์ความรู้หลากหลายแขนง สร้างรากแก้วให้ประเทศ (CBD) จำนวน 244 ข้อมูล

TPMAP ความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ

การพัฒนาพื้นที่

โจทย์พื้นที่

การวิเคราะห์บริบทของตำบล ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม จึงนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาถ่ายทอดความรู้โดยผู้เชี่ยวชาญและให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการระดมความคิดและฝึกลงมือปฏิบัติจริง

กิจกรรมในตำบลหนองแห่ย์

- กิจกรรมเสริมสร้างความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างความเข้มแข็งของการรวมกลุ่มอาชีพในชุมชน
- เสริมทักษะ และการฝึกลงมือปฏิบัติด้านการเพาะเห็ด โดยมีโรงเพาะเห็ดต้นแบบ ณ ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงตำบลหนองแห่ย์
- การแปรรูปเห็ดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น ผลิตภัณฑ์แปรรูปใส่อั่วเห็ด ผลิตภัณฑ์แปรรูปแหนมเห็ด ด้วยการฝึกลงมือปฏิบัติจริง

ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

- 1) รายได้ของประชาชนในชุมชนเพิ่มขึ้น จากการพัฒนาสัมมาชีพใหม่
- 2) มีรายได้เพิ่มขึ้น จากการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ โดยการนำเห็ดนางฟ้ามาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น ใส่อั่วเห็ด แหนมเห็ด

ผลลัพธ์เชิงสังคม

- 1) ประชาชนในชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- 2) มีการสร้างอาชีพใหม่ในชุมชน
- 3) สร้างความสัมพันธ์อันดีของประชาชนในชุมชน จากการทำกิจกรรมร่วมกัน
- 4) ประชาชนให้ความสำคัญกับการสร้างกลุ่มอาชีพและวิสาหกิจในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

- พัฒนาต่อยอดการศึกษาเกี่ยวกับพืชสมุนไพร เช่น การปลูกฟ้าทะลายโจร เพื่อนำมาสกัดเป็นแคปซูลยาแผนโบราณ และการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับการจำหน่ายในช่องทางตลาดออนไลน์

ผู้รับผิดชอบ อ.กฤษมา สีตาเพ็ง และ อ.ศิโรช แทนรัตนสกุล

เบอร์ติดต่อ 091-0697551 และ 081-4208073

หน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่